

ens

14

REVISTA D'INFORMACIÓ DE SANT POL DE MAR

El Cor Germanor l'abril de 1996.

EL COR GERMANOR
FARÀ CINQUANTA ANYS

No ho perdem tot

Ivet aquí que, jugant jugant, anem fent gruix, i amb aquestes ja són més de 60 les paraules que han anat sortint. Sembla mentida, oi? Però això no vol dir que s'acabi, a l'inrevés, almenys hi ha material per doblar aquesta xifra. Abans de començar el recull d'avui però, m'agradaria aclarir un punt, que ja vaig dir el primer dia, allà per l'ens número 8, i que sembla que molta gent no sap. Voldria recordar, com deia, que això que faig és totalment personal i que, si bé faig alguna consulta per assolir un mínim de qualitat, no tinc cap intenció d'emular els grans filòlegs, ni de fer cap estudi meticulós (entenc que no sóc jo la persona adequada), sinó de fer un recull simpàtic de paraules que, tant a mi, com a tota la gent que em va nodrint d'aquests mots, ens semblen curioses i dignes de mencionar. Aclarit això, comencem:

Pegatera. Ronya, taca, brutícia encastada a la pell.

Sembla bastant clar que prové de "pegat": tros de tela, paper, cuir, etc. que s'enganxa sobre alguna cosa (també s'usa a la construcció).

F. f. Dutxa't, marrano, que se't veuen les pegateres del coll.

Grisu. Aire fi i gelat. Segurament prové de "gris", atès que aquest és el color dels dies freds d'hivern.

F. f. Feia un grisú que em queia el rupit.

Xardor. Cremor a l'estómac produïda bàsicament per la set. Es pot provocar fàcilment menjant pernil salat o arenades abans d'anar a dormir, no passen ni tres hores i ja la tens aquí.

Sirgar. Treballar afanyosament. Trescar, caminar.

F. f. -Sí noi, un vagarro, no hi ha manera de fer-lo sirgar.

Fato. Mobles, eines, estris, etc. que hi han emmagatzemades a les cases.

Terçerilla. Fer un tort anant pel carrer per esquivar algú amb qui no ens volem topar. No surt a cap diccionari.

F. f. Des que em deu calés i cada vegada que em veu, fa una terçerilla.

Menjançó. Munió, multitud. Com a nota curiosa direm que en el diccionari surt definida com a "picor produïda pels polls".

F. f. Ell: Què diu que al fill de la Manuela li han sortit grans a la cara?

Ella: Sí noi.

Ell: Molts?

Ella: Una menjançó.

Ramonet Roca

e.n.s.

Edita: Ajuntament de Sant Pol de Mar.

Consell de Redacció: Jordi Pomés, Josep Mestres, Ajuntament. Xavier Roca, CP Sant Pau. Gol, G.O.M. Antoni Bancells, A. C. Sant Pol. Jordi Puigdefàbregas, Amics de les Arts. Xavi Tresserres, Colla de Geganters. Pere-Omar Brusca, Centre Cultural. Ramon Roca, C.E.S.P. Eva Pujol, Parròquia. Guillem Mestres, CiU. Francesc León, PSC. Francesc Roura, IC. Pere Roura, ERC.

Disseny: Ricard Estol.

Producció: Publinter, S. A. Tel. 766 14 51.

Impressió: Gràfiques Ponent. Pineda de Mar.

D. L.: B-24263-93

El nou santpolenc no comparteix necessàriament les opinions signades.

Imprès sobre paper ecològic verificat.

Cortinatges Sant Pol d'Alfons Panadès

Carrer Bonavista, 29
08395 SANT POL DE MAR

Telèfons 760 02 57
886 10 69

El cinquantè aniversari del Cor Germanor

L'any que ve, el 1997, el Cor Germanor de Sant Pol celebrarà el seu cinquantè aniversari. I per això cal felicitar, d'entrada, a tots els que han fet possible la continuïtat d'aquesta entitat des del 1947, en especial als seus dos directors, en Salvador Vives Feliu –conegut per en Vivetes i mort al gener de 1960– i l'Eduard Estol. Aquest, tal com explica al seu article, prengué el relleu d'en Vives el mateix 1960, amb tot just 23 anys acabats de fer. Ara ja són 36 els anys que fa que l'Eduard Estol dirigeix aquest cor i per això es mereix una felicitació personal especial. I més quan aquest tingué al seu davant, des del 1960, el gran repte, no gens fàcil, de substituir al popular i carismàtic Vivetes, mestre i compositor que des de l'any 1908 dirigia cors santpolencs. Per això la tasca al front del Cor Germanor de l'Eduard Estol és doblement meritòria.

El fet que el nostre Cor hagi estat un dels tres seleccionats per la Federació de Cors de Clavé el passat 21 d'abril a Lloret en el marc del II Congrés de Cultura Popular i Tradicional Catalana –tal com explica Josep M. Tarridas al seu article– no és casual. Darrera d'aquest fet hi ha una gran tasca de molts anys dirigida per l'Eduard Estol i que ha portat a aquesta entitat a gaudir d'un cert prestigi fins i tot a nivell de Catalunya.

El Cor Germanor ja no és tan sols una entitat més del poble. Amb aquests 49 anys s'ha guanyat sens dubte una estima i un prestigi com poques societats han arribat a aconseguir en tota la nostra història. Som molts els santpolencs que ens costaria d'entendre una Pasqua sense el Cor. L'èxit d'aquest, a banda del bon nivell de qualitat musical assolit, ha depès en bona mesura de la seva capacitat d'integració de tots els sectors professionals i socials santpolencs. Actualment en el Cor Germanor continua havent-hi representants tant dels oficis tradicionals –pescadors i terrassans–, com de les més modernes feines, i dintre del Cor no s'hi fan diferències per les simpaties polítiques o l'estatus social de cada un dels cantants. El nom de Germanor –tal com ens fa saber l'Antoni Roura en el seu article– significà des d'un primer moment la voluntat de no tancar la porta a

ningú –"que tothom que volgués hi tenia cabuda". D'aquí l'èxit inicial de reunir 60 cantaires ja al primer any. Aquest bon nivell d'integració és el que els faltà els antics cors d'abans de la guerra existents a Sant Pol que ens recorda l'article d'Emili Orrit. Eren cors que, deixant de banda les virtuts que tenien, estigueren hipotecats per les rivalitats en bona mesura polítiques de les entitats que representaven. Per això les seves vides foren més curtes i els intents d'unió dels cors rivals que hi hagué dels anys vint i trenta no foren gaire reeixits. ¿Fou a causa de la divisió de la població en particular, però també de la societat en general, entre dretes i esquerres, entre clericals i anticlericals? Caldrà esperar que passi la guerra i els moments més durs del franquisme perquè s'intenti novament la posada en marxa d'un nou cor que reculli l'antiga i rica tradició coral al poble i a Catalunya i que alhora superi passades rivalitats. Sota les banderes unànimement acceptades de l'estima per mantenir la catalanitat i la tradició i de l'estima pel cant coral el Cor Germanor es fundà el 1947 i s'ha mantingut fins avui. I actualment les banderes continuen sent les mateixes, tot i que les circumstàncies de tot ordre siguin tan diferents.

Mentre sàpiga mantenir aquestes mateixes banderes el Cor encara tindrà anys de vida, podrà superar crisis conjunturals sempre inevitables i cares noves i joves aniran fornint

anualment l'agrupació. Perquè l'existència de joves i grans és també essencial per mantenir la unió indispensable per a la bona salut del Cor. És un goig veure com encara resten vuit cantaires fundadors el 1947 i com enguany s'hi ha afegit algun jove santpolenc. És un gran senyal de la força i l'esperit de renovació que encara té el Cor Germanor.

Sant Pol s'enorgulleix de poder continuar comptant amb el Cor Germanor. Tal com recorda l'Eduard Estol al seu article, sempre que el poble ha sol·licitat la seva col·laboració per a diferents actes el Cor ha acceptat gustosament. Per altra banda ha representat molt dignament el nom del nostre poble arreu de Catalunya a través dels diferents festivals i concerts en què ha participat des de la seva fundació. Felicitats i per molts anys!

Sant Pol s'enorgulleix de comptar amb el Cor Germanor

ÒPTICA CLARAMUNT

serveis

- Examen optomètric.
- Adaptació de tot tipus de lents de contacte amb exàmens i revisions periòdiques.
- Mesura de la pressió intraocular (prevenció del glaucoma).
- Aparells meteorològics, lupes, brúixoles...
- Servei d'audiometria (aparells per a la sordesa).

C. Església, 210 – 08370 CALELLA – Tel. 766 06 93 ● Pl. Mèlies, 31 – 08397 PINEDA – Tel. 767 21 75

Sant Pol, un poble amb tradició coral

L'any que ve el Cor Germanor celebrarà el 50è aniversari de la seva fundació. Aquest cor de caramelles és el digne seguidor d'una tradició coral a Sant Pol. Els seus integrants han sabut mantenir viu part del repertori d'aquells antics cors i, el més important, el seu caràcter. Tot seguit intentaré explicar quin era l'ambient coral a Sant Pol en el període que va de l'any 1890 fins just abans de la fundació del Cor Germanor.

L'any 1890 la vida cultural del poble es realitzava a l'entorn de dos nuclis: El Centre Català i el Centro Recreativo, dit vulgarment la Puda. El Centre Català "representava per a Sant Pol un autèntic Ateneu Cultural", tenia biblioteca, donava classes, representa-

cions teatrals i editava una revista: *El Sanpolench*. La Puda tenia una taverna i una sala per a balls i representacions on es reunia la part del poble (molts d'ells mariners) que o bé no simpatitzaven amb la gent del Centre o tenien idees polítiques diferents.

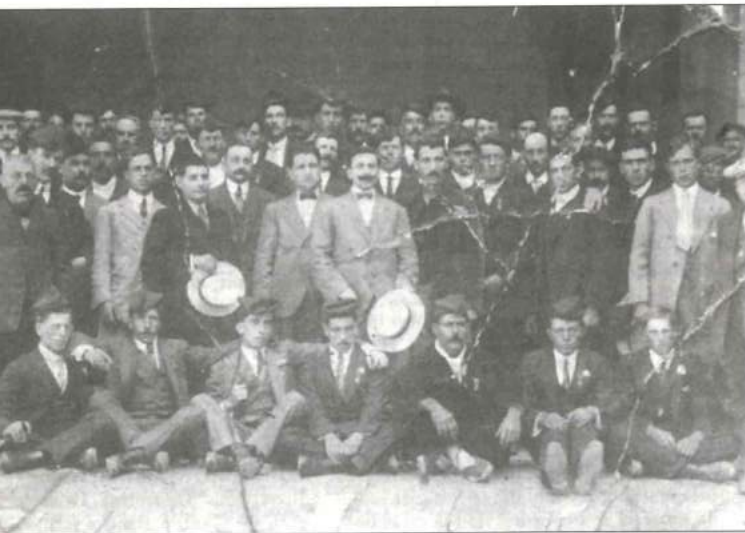
Cada un d'aquests locals tenia el seu propi cor. El cor de la Puda s'anomenava *El Sanpolense* encara que popularment se'l coneixia com la *Colla del Llauner*. La formació d'aquests cors era la típica coral descendent dels cors de Clavé, en les quals hi cantaven exclusivament homes, agrupats segons la tessitura de veu en: tenors primers, tenors segons, barítons (no sempre) i baixos. Les peces que interpretaven eren obres de Clavé o d'altres músics de l'època i cançons populars o popularitzades; algunes d'aquestes peces eren en castellà.

L'activitat d'aquests cors es centrava sobretot en les cantades de Caramelles la nit de la vigília de Pasqua. Era en aquesta diada quan els cors anaven a cantar pels carrers de la vila fins ben entrada la matinada procurant no trobar-se l'un amb l'altre, donat que sembla ser que existia una autèntica rivalitat

entre ells. En el número 4 -abril de 1890- de la revista *El Sanpolench* es critica la cantada del cor *El Sanpolense* amb aquestes paraules: "Las payoles dels coristes hi eran de massa. No savém de qui será la composició en castellà que cantà lo coro sanpolense, però si podém dir que ni la lletra ni la música no agradá pas. Ni una ni altre son populars, com deurien serho las cansons típicas de la diada, que tant abundan a Catalunya... Es precís que 's procurin ressucitar los cants de la terra i desterrar los forasters, si no volém desdirnos del nostre caràcter catalá, propi dels fills d'aquesta terra." Queden clares amb aquestes paraules les idees catalanistes de recuperació de les tradicions, de la llengua i de la identitat catalana tan característiques dels cors de Clavé. Durant la cantada citada anteriorment el *Chor del Centre Català* anava amb la barretina a l'espatlla. Després de les cantades, en la segona festa de Pasqua coneguda com Pasqüetes, els cors feien una sortida a Sant Cebrià o Sant Iscle ("...a can Patxoca de Sant Cebriá, ahont feren un esplendit dinar").

Aquests cors també intervenien en la processó de Setmana Santa, un cor cantava l'*Stabat Mater* i l'altre "una composició en catalá adequat a l'acte". En algunes ocasions aquests cantaires oferien la seva música a personalitats de la vila o a nous esposats i aquests obsequiaven el cor amb un refresc.

La figura del director en aquests cors és molt important, ja que normalment els cantaires no saben solfa i és ell qui ha d'ensenyar les diferents veus per poder fer sonar l'obra. El director del cor del *Centre Català* era l'Agustinet (Agustí Bancs, de Canet de Mar) i el del *Sanpolense* en Francesc Mundi, aquest últim tenia una escola al poble.

El mestre Enric Morera i el director Salvador Vives (centre) amb l'Agrupació Coral "la Estrella" de Sant Pol de Mar, en un concert celebrat a Vic l'any 1914.

Construcciones SANT POL, S. L.

Consulat del Mar, 24
Tel. 760 07 45

08395 SANT POL DE MAR

AIGUA • GAS • ELECTRICITAT • CALEFACCIÓ

C. Herois de la Fragata Numància, 4-6
08395 Sant Pol de Mar
Tel. 760 22 59
Tel. mòbil 908 44 27 66

A partir de l'any 1895 hi ha un reestructuració d'aquests dos cors. El *Chor del Centre Català* passa a formar el *Coro la Sirena*. Aquest començà "lo diumenge següent de Pascua Florida; 21 de Abril de 1895". Aquest cor el devien formar uns 17 cantaires; fullejant el "Libre de gastos i ingresos" d'aquest cor podem observar com una part dels diners que recollia el cor en les cantades de caramelles sortia de la venda dels ous recollits en aquesta diada. El dia 1 d'Abril de 1899 van recollir 7 pessetes i 90 cèntims per la venda de 9 dotzenes d'ous. Durant la processó de Setmana Santa aquest cor cantà el *Miserere*, acompanyat per un fiscorn. El director continua essent l'Agustinet.

Els integrants del cor *El Sanpolense* es reagrupen formant la Societat Coral *La Estrella*. En una entrevista de l'any 1950 feta al director d'aquest cor, en Salvador Vives (Vivetes), de Canet de Mar, recorda com actuació més cèlebre d'aquest cor la del viatge a Vic en la Pasqua de 1914 i com l'actuació més humanitària la del 1909 a favor dels damnificats del Riff.

A finals de 1919 sembla que desapareix la rivalitat entre els dos cors i es fusionen formant l'*Orfeó Sant Pol*. Pel que diu Salvador Vives en l'entrevista anteriorment citada, dues peces claus per a aquesta unió foren: el músic Enric Morera i el literat Ignasi Iglésias (els dos estiuejaven a Sant Pol), i per deixar-ne constància els dos personatges composaren una obra "exprocés per a l'Orfeó", *El Nostre Cant*, obra que encara avui canta el *Cor Germanor* i és el seu himne. L'orfeó realitzà la vetllada inaugural el 21 de març de 1920. Aquesta agrupació estava formada únicament per homes i el seu repertori és molt similar al dels antics cors. El seu director és en Salvador Vives. Sembla ser que la vida de l'*Orfeó*

va ser molt curta, però durant la seva activitat o almenys després de la seva mort el cor *La Estrella* continua cantant Caramelles.

L'any 1923 es forma un nou cor, que només durà dos anys, *L'Estora*. Aquesta agrupació sorgí després d'un bon tiberi a Sant Cebrià i ens mostra l'aspecte més popular dels cors de caramelles, però no per això, deixa de perdre el sentit patriòtic. Segons Joan Carreres i Pera els cantaires d'aquest cor foren els qui no passaren les proves de selecció per entrar a formar part de l'*Orfeó*. "I no es conformaren a fer d'expectadors". El director és en Josep Mateu, probablement el mateix que Jaume Rodríguez Suriñach descriu com a molt bon pintor i que "su fina sensibilidad la compartió con la música". Aquest cor l'integraven quinze cantaires.

Al 1925 trobem *La Sardana*, entitat que va tenir (a l'igual que el *Centre Català*), una revista, una biblioteca i dos cors de Caramelles: el dels petits i el dels homes. El setembre de 1928 en el número 14 de la revista surt la proposta per a la formació d'una massa coral, el director és en Salvador Vives. Aquest nou *Orfeó* estava format per homes i dones. La secció d'homes continua sortint a cantar caramelles. Segons una entrevista amb J. M. Lloveras (un dels fundadors de *La Sar-*

Capta pública feta a Sant Pol per l'Agrupació Coral "la Estrella" el 17 d'octubre de 1909 per als ferits del Riff. Al centre de la fotografia, hi podem veure el mestre Salvador Vives.

dana) un dels motius de la desaparició de l'*Orfeó* fou la falta d'assistència als assaigs de la secció femenina per problemes d'horari, els assaigs es feien de nit i en aquell temps no estava ben vist que les dones sortissin de casa a aquelles hores.

Els cors semblen desaparèixer, però el 1935, dintre també de *La Sardana*, i en plena República, un cor surt a cantar caramelles sota la direcció de Josep Mateu, l'antic director de *L'Estora*.

Aquesta llarga tradició de cant coral al poble sofreix un buit, produït per la guerra civil, fins l'any 1947 en què es funda el *Cor Germanor*. Aquest cor ha tingut una activitat ininterrompuda fins l'actualitat. El seu primer director fou el mateix que anteriorment dirigí el cor *La Estrella* i els dos *Orfeons*, el mestre Salvador Vives.

Emili Òrrit Brossa

FERRETERIA - DROGUERIA

SANT PAU⁵

Pujada Sant Pau, 5 - Tel. 760 00 35
08395 SANT POL DE MAR

Aigua, Gas i Electricitat

CALEFACCIÓ
MELCIOR CASTELLAR SOLER

Verge de la Mercè, 24
Tel. 760 06 75

08395 SANT POL DE MAR
(Barcelona)

Records d'una època

Sant Pol té, des de fa molts anys, una molt bona tradició coral que, any rera any, s'ha posat de manifest per Pasqua Florida principalment. Com a continuació d'aquesta tradició, trencada per la guerra civil, i en uns anys de prohibició de la nostra llengua, l'any 1947, un grup d'homes amants del català i de les nostres tradicions, es varen proposar reemprendre l'activitat del cant coral i es plantejaren la fundació d'un Cor que continués la tasca que els nostres pares havien hagut de deixar.

Fruit dels diferents contactes que varen realitzar, va ésser la fundació del **Cor Germanor** que l'any que ve farà els 50 anys d'existència. Es va escollir aquest nom per significar que tothom que volgués hi tenia cabuda. En principi, al voltant del Cor es varen ajuntar uns 60 cantaires de totes les edats. Cantaires que, al llarg del temps i per diverses raons, varen anar disminuint fins que, per l'any 1960, varen quedar reduïts a uns 18, però que amb gran esperit de sacrifici varen sortir a cantar les Caramelles com cada any portant com a jove i esforçat director l'Eduard Estol.

En un principi, el 1947, es va pensar com a director del Cor el que anys

Una de les primeres fotos del Cor Germanor (1948?)

enrera ja havia dirigit cors a Sant Pol: en Salvador Vives, conegut per tothom per *En Vivetes*, el qual era de Canet de Mar. Es feren les oportunes gestions i, malgrat les moltes ocupacions que tenia, va poder venir a Sant Pol per dirigir el Cor. Aquest, a més d'ésser un magnífic director amb molta experiència, també va compondre algunes cançons per Cor que encara es canten.

La seva etapa com a director del

Cor va ésser molt fructífera ja que assajàvem tres dies a la setmana i això ens permetia sortir a cantar per Caramelles amb tres peces noves cada any i tenir un repertori bastant extens. I a més, no sols actuàvem en actes benèfics, sinó que també vàrem actuar amb altres agrupacions corals. Entre les diferents sortides que férem, vàrem anar una vegada a Torroella de Montgrí a cantar a casa del compositor Vicenç Bou, autor de moltes sardanes,

una altra a L'Escala amb el compositor Vicenç Xaxo, una altra a Cadaqués, etc.

També vàrem organitzar unes obres de teatre, en les quals hi havia parts que eren cantades, i gràcies a la col·laboració del Mestre *Vivetes* i d'algunes altres persones, es varen poder realitzar amb gran èxit. Cada dos anys fèiem una sortida d'un dia, ja que la part econòmica no donava per més, donat que la pagàvem amb el que recollíem per Pasqua i no hi havia gaires diners. El Mestre *Vivetes* va morir l'any 1960. No voldria acabar aquest senzill escrit sense retre homenatge a la figura musical d'aquest Mestre, que tots els que hem cantat sota la seva direcció i hem gaudit del seu bon humor i la seva humanitat sempre recordarem.

Antoni Roura Pascual

Cantada de caramelles del Cor Germanor a la Casa de la Vila, el dia de Pasqua Florida de l'any 1954.

Del 1960 ençà

Era el mes de gener de 1960 quan el mestre-director del Cor Germanor, de Sant Pol de Mar, Sr. Salvador Vives, va morir sobtadament. Tenia jo aleshores 23 anys fets un parell de mesos abans i uns coneixements musicals limitats a solfeig, 2 cursos de piano i 10 anys d'estudi del violí.

Fou tot un trasbals per a mi, quan un bon dia en Manel Ramon i en Miquel Serra (a.c.s.) varen venir en nom de la junta del Cor Germanor a demanar-me els ajudés a sortir a cantar les Caramelles per Pasqua Florida. En veure la il·lusió d'aquells cantaires i l'èmfasi que posaven per no deixar sense continuïtat l'esforç de tots uns anys, no vaig tenir altre remei que dir-los: "d'acord, faré tot el que sàpiga i pugui, accepteu la bona voluntat i falta d'experiència, però, això sí, prometeu-me que tot seguit buscareu un Director capaç per a les properes temporades". Encara el deuen buscar!

En aquella època eren 16 cantaires molt voluntariosos i addictes. En part eren la resta dels 60 homes que el desembre de 1.947 fundaren l'actual Cor Germanor.

Potser degut a la novetat d'un Director jove, i plenament impulsat per una junta molt entusiasta i il·lusionada per refer l'Entitat, tot un seguit de jovent es va anant incorporant durant aquells anys, i al mateix temps alguns cantaires de l'època anterior van tornar a ingressar al Cor. Aquells primers anys vàrem arribar a la fita màxima del meu període, érem 35 cantaires i jo.

Els anys 60 no teníem, per descomptat, els mitjans de comunicació ni audiovisuals d'ara i per tant era més fàcil pertànyer a una associació o entitat com la nostra que, aleshores, ajudaven a trencar una mica la rutina. Recordo encara la il·lusió dels cantaires el dissabte a la nit, a les 9, quan anàvem a l'assaig al Bar del Molí, i no venia pas d'una hora. Molts assaigs acabaven al voltant de la una o més tard de la matinada i tothom estava content; l'entrega, il·lusió i esperit de sacrifici eren el fruit d'una època, d'un temps i d'un país, tal com diu la cançó.

Recordem també amb la satisfacció d'homes que, a la nostra manera, ajudàvem a conservar i fer el nostre

Cantada de caramelles de l'any 1961.

Festa de l'Homenatge a la Vellelesa de l'any 1970 al local del Centre.

país, quan l'Emili Pou ens facilità en un dels seus viatges a l'Argentina, la partitura "El Nostre Cant", música del mestre Enric Morera i lletra de l'Ignasi Iglésias, que ambdós dediquen a Sant Pol i que després ha esdevingut en el nostre himne.

Amb quin orgull i temença alhora cantàvem allò de: "Catalunya pàtria aimada, no t'espantin els perills, mentre siguis defensada pels que's diuen els teus fills..."

Entre el jovent que aleshores es va afiliar hi havia en Joan Carreras i Pera i en Benet Roig i Morató, que atès els seus coneixements musicals, molt importants en el cas d'en Benet, el seu pas pel Cor contribuïren en gran manera a facilitar la inclusió de noves peces al repertori, ja que duplicàvem

o triplicàvem en moltes ocasions la feina que es feia als assaigs.

En fi, tot un seguit de records, la majoria bons, d'aquests 36 anys (37 Caramelles amb la d'enguany) que han anat forjant un estil, una manera molt particular d'entendre el nostre folklore i una conducta per a la vida que ha deixat una forta petja en mi. Quants companys desapareguts! Em vénen a la memòria en Josep Serra, en Salvador Serra i en Joan Vergés i més recentment en Miquel Serra, en Plàcid Carbonell i l'Antonet Serra, tots ells companys i amics entranyables i, en especial, els tres darrers que m'han ensenyat a apreciar, amb afecte i amistat, les vertaderes coses de la vida, amb senzillesa, sense ostentació i amb una filosofia de la vida que

El Cor Germanor l'any 1980.

cerca la felicitat en les petites coses de cada dia. Els trobo molt a faltar!

També he d'esmentar amb satisfacció que encara hi ha 8 cantaires dels que l'any 1947 fundaren el Cor Germanor: són en Manel Ramon, en Francesc Folch, l'Antoni Roura, l'Alex Sauleda, en Joan Figueras, en Joan Serra, en Llorenç Fugassot i en Josep Vergés. Que per molts anys!

En el mes de març de 1976 anàrem a Les Planes d'Hostoles (Garrotxa) a agrair a Mossèn Frederic Pujol (aleshores Director de la Coral "Retorn Planenc"), la composició de la Sardana "El Relotge de Sol" que ens havia dedicat. Així és com vàrem iniciar una trobada anual entre la Coral Retorn Planenc de Les Planes d'Hostoles i el Cor Germanor de Sant Pol de Mar, que encara realitzem.

El mateix any va tenir lloc l'estrena de la nostra Senyera que fou dibuixada per en Dídac Raurell i brodada per la Neus Roura. Recordo els problemes d'autorització administrativa que vàrem tenir amb els encarregats a l'Ajuntament d'aleshores de vetllar, amb molt de zel per cert, per la puresa de l'ortodòxia dominant encara, ja que, segons semblava, deixàvem entreveure que les dues mans enllaçades eren el símbol de la U.G.T. (sic).

Durant aquests 36 anys hem cantat sempre que ens ho ha demanat el poble ja sigui a través de l'Ajuntament o col·laborant en festivals, actes benèfics, patriòtics, etc. i també hem cantat a Calella, Arenys de Mar, Mataró, Sant Vicenç de Montalt, Tiana, Montserrat, Cambrils, Alguair, Aitona, Cervelló, Portbou, Sabadell, Pont d'Armentera, Solivella, La Granadella,

Cantada de caramelles el 18 d'abril de 1976.

Golmés, Benavent de Segrià, L'Armentera, Igualada, Granollers, Campdevànol, a Barcelona a la Plaça del Rei, al barri de Sants, a El Corte Inglés i a diverses cantades privades, etc.

Capítol a part suposen les excursions que cada any hem efectuat i que es varen iniciar anant a Camarasa i Lleida i han acabat fins avui, a Andalusia, passant per 3 viatges a Itàlia, 2 a Portugal, 2 a França i la resta Espanya de cap arreu. A part de gaudir d'uns dies d'esbarjo, hem procurat sempre aprofitar el temps amb visites culturals i de formació, havent arribat a formar un grup molt homogeni i cohesionat i que també ha pogut fruir, a part de les mullers dels cantaires, una bona colla de santpolencs totalment aliens a l'entitat. Certament, l'excursió del Cor té un cert "prestigi" dins les que s'han fet i es fan a Sant Pol.

Hem sofert crisis, moments de defalliment que han fet perillar en més d'una ocasió la continuïtat de les nostres activitats, però, malgrat tot, continuem, si bé cada vegada més "tocats" si no es produeix, com a tot arreu, un relleu generacional que mantingui viva la flama del nostre missatge. Es difícil, l'ambient no acompanya. L'educació, fonamentada bàsicament en l'ensenyament de matèries científiques i tècniques, no dedica gaire espai al cultiu de la cultura de l'esperit. Ni tant sols a recordar-nos d'on venim i per què som diferents a d'altres cultures; a conservar els costums i tradicions que ens han lliurat els que ens han precedit, perquè alhora puguem nosaltres transmetre-les, mantenint així, entre tantes coses, viu el fet que ens diferencia d'altres pobles.

Si tots i cadascun de nosaltres en l'àmbit de la nostra influència aconseguim interessar a les noves generacions en els diversos aspectes culturals del nostre país, no dubtem que les entitats es mantindran i podrem deixar als nostres fills el patrimoni cultural que s'ha forjat a través del temps.

El Cor Germanor tenim la satisfacció d'ésser una Agrupació que el proper any 1.997 celebrarà el 50è aniversari de la seva fundació. Mai cap activitat santpolenca ha tingut un període tant dilatat d'activitats sense interrupció. Són quasi 50 anys de cantar i conservar la tradició. Tant de bo la consciència col·lectiva permeti la seva continuïtat i la de totes les altres que enriqueixen el nostre patrimoni cultural.

Esperem que tots plegats podrem celebrar-ho. Volem fer una primera crida a tots els ex-cantaires, que ens ajudin, almenys, amb el seu recolzament moral. I si algú pot fer-ho col·laborant en qualsevol qüestió, ja sigui aportant fotografies antigues, documentació, etc. ho agraïrem. Amb la quantitat de cantaires que han passat pel Cor al llarg d'aquests anys, esperem serà possible preparar algun acte en què hi participem tots.

Tant de bo aquest cinquantenari serveixi per revifar la flama una mica apagada, sobretot del jovent, augmentant les incorporacions, per poder prendre el relleu dels que, alguns ja fa quasi 50 anys, iniciaren aquesta tasca de conservar, mantenint-la viva, una tradició de les més nobles que té el nostre país. Gràcies anticipades a tots.

El director, Eduard Estol

L'amic Eduard n'és el director

Tots vosaltres coneixeu o heu sentit cantar alguna que altra vegada el Cor Germanor. El més normal és que un pensi o digui... "Mira com canten", "Ho fan molt bé". El que ningú o molt pocs valoren és el que hi ha darrera, el que ha calgut per arribar on som. Perquè ningú neix ensenyat i, a més, pràcticament ningú o molt pocs dels que formem el Cor Germanor sabem música. Llavors, com és possible que s'hagi arribat aquí?

Doncs per difícil que sembli, la resposta és fàcil. Darrera hi ha una gran persona, l'Eduard Estol.

L'amic Eduard és una persona senzilla, afable, intel·ligent, i també té el seu caràcter (perquè tots tenim el nostre, i per ser el responsable del "Cor" cal tenir-lo). L'Eduard n'és el director. Una persona que és un gran amant de la música i, per descomptat, coneixedor d'ella.

L'Eduard Estol va agafar la direcció del Cor Germanor l'any 1960. La meua entrada al "Cor" va ser l'any 1962, fa 34 anys. Moltes vegades he fet una anàlisi de la trajectòria del "Cor" al llarg dels anys i, sense voler presumir ni posarnos medalles, penso, crec i estic convençut, i espero que tothom hi estarà d'acord, que l'evolució ha estat molt positiva. Encara recordo els meus primers anys de cantar i com es canta avui: la diferència és com la nit i el dia. Això no ha estat per casualitat. Ha calgut fer assaigs, modular i educar la nostra veu... Possiblement, alguns dels cantaires ni ens n'hem adonat de com s'ha fet, però el cert és que s'ha aconseguit. Com?

En el transcurs del temps hi ha hagut de tot, assaigs a casa de l'Eduard, durant la setmana per cordes i, per descomptat, l'assaig setmanal. Cal valorar també que la nostra entitat ens obliga a aprendre un parell de peces/cançons cada any a fi d'enriquir el nostre repertori, la qual cosa obliga a un petit esforç. Tot això l'Eduard ho porta amb paciència (perquè se n'ha de tenir), constància (perquè malgrat la salut i perquè plogui o nevi,

1960, primer any de l'Eduard Estol com a director.

Any 1963.

és l'únic que no pot faltar mai) i, perquè no dir-ho, bon humor. Gràcies Eduard.

Avui per avui, el Cor Germanor és una entitat molt ben considerada i respectada arreu. L'últim fet que constata el que dic, és que, com sabeu, el Cor Germanor forma part dels "Cors de Clavé". Aquesta Federació de Cors de Clavé la formen més de 150 cors i corals, i per la cloenda del "II Congrés de Cultura Popular i Tradicional Catalana" del dia 21 d'abril a Lloret, la Federació ha seleccionat tres cors. Doncs bé; un d'aquests hem estat nosaltres, "el Cor".

L'any vinent el Cor Germanor fem els nostres 50 anys. Som l'entitat més antiga i amb més tradició de Sant Pol. Esperem celebrar-ho tots plegats.

Aquestes hores de dedicació (assaigs) que comentava abans, tenen la seva compensació. El Cor Germanor el formem unes persones representatives de tot el ventall i capes socials del poble de Sant Pol: pescadors, estudiants, pintors, paletes, electricistes, funcionaris, jubilats, engin-

yers, etc. Però tots tenim un denominador comú: ens agrada cantar i disfrutem cantant. A més, fem cultura i pàtria. Què més podem demanar? Jo almenys així ho crec. També tenim l'excursió anyal, que la junta prepara acuradament i que, també cal remarcar, està molt ben considerada. Tot això ho fem a casa de l'Eduard Estol i tots sabem que l'Eduard no viu sol, i que normalment al costat d'un gran home hi ha una gran dona. Doncs sí, aquesta vegada també es confirma. Sempre hem tingut tot el suport i recolzament de la Lluïsa. Per això et dic senzillament: Moltes gràcies.

Vull aprofitar aquesta oportunitat per fer una crida a tot el jovent de Sant Pol que tingui una sensibilitat per la música i el cant coral, a que s'animin, que vinguin i que entrin a formar part del Cor Germanor, ja que com a entitat capdavantera i la més vella, necessitem jovent. Cal rejuvenir-lo.

Penso sincerament que el fet que el Cor Germanor és el

que és, és per sentir-nos molt orgullosos, tant els que en formem part, com els santpolencs, com els amants de Sant Pol. I a tu amic Eduard que estimes "el Cor" (hi ha mil i una proves que ho avalen), t'encoratjo a que siguis fidel als teus principis i que mantinguis aquesta il·lusió, molta il·lusió que per a mi és el que més val. No la perdís. Per molts anys!

**Josep Maria Tarridas
i Permanyer**

NOTA

Estava previst incloure en aquest monogràfic un article dedicat a Salvador Vives, en *Vivetes*, director del Cor Germanor del 1947 al 1960. Però l'encarregat d'elaborar aquest article ens ha informat que per manca de temps li era impossible tenir-lo acabat per a aquest número. Esperem poder comptar amb aquest article en el pròxim ENS.

Coral La Nau

El 3 de febrer vam anar al Palau de la Música Catalana a un concert de l'OBC (Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya) –de totes les orquestres del món deu ser la que té el nom més llarg!– dedicat a alumnes d'escoles de música i a cantaires de les corals del SCIC, organitzat per l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona. Vam conèixer l'orquestra i els seus instruments, vam escoltar músiques boniques i ben tocades, vam estar en un edifici d'allò més especial... Va ser una activitat interessant des de molts punts de vista, tot i que una petita part del concert –quan el director va convidar uns quants nens a dirigir– la vam trobar una enganyifa. Vam suggerir als cantaires de comentar per escrit les seves impressions, i aquí teniu les de la Beba.

El viatge al Palau de la Música

Jo no havia estat mai al Palau de la Música i no sabia com era ni on estava. En arribar em va semblar molt maca la part antiga i la part nova però no sabia com seria per dintre. Quan vam entrar jo volia anar a mirar el Palau i després escoltar l'orquestra. En pujar les escales amb l'estora vermella i tot tan bonic semblava la casa d'un rei. Quan escoltàvem l'orquestra em va semblar com si jo fos allà entremig dels instruments. Em va agradar quan el director de l'orquestra ens va ensenyar una petita cançó per cantar amb l'orquestra. Quan va acabar vam anar a mirar el Palau i em vaig adonar que a dalt hi havia els noms d'uns compositors com: Mozart, Haendel, Corelli, i crec que també hi sortia Txaikovsky i etc. També em vaig fixar en les finestres que tenien el dibuix com el d'uns mosaics. Després ens n'havíem d'anar. I vaig pensar: m'agradaria tornar un altre cop al Palau de la Música i poder visitar-lo tot per dalt i per tot arreu. M'agradaria tornar a anar al Palau a escoltar una altra orquestra o la mateixa perquè m'ho vaig passar molt bé.

Maria Bernarda

De moros i cristians

Bon dia.

Permeteu-me que em presenti, tot i que per a molts de vosaltres no caldria fer-ho. Sóc en Ben Hassad, "el moro" que, segons expliqueu, va ser rebutjat per una dolça pubilla catalana quan vaig oferir-li que es casés amb mi. Sí, home, sí. Aquell a qui fins i tot li varen trencar una almorratxa en mil trossos com a símbol de rebuig... El dolent, vaja.

Afortunadament, ja han passat molts anys d'ençà d'aquest fet i avui dia la gent no s'escandalitza quan un "sarraf" es vol casar amb una "cristiana"... O potser sí?

Quan les meves obligacions m'ho permeten, i això sol ser bastant sovint, m'agrada fullejar el diari i llegir com els dirigents de totes les nacions del món, des de la més petita fins a la més poderosa, s'esforcen per tal d'aconseguir una pau estable a nivell mundial. Però quelcom em fa pensar que, malauradament, no és més que un compendi de propostes que difícilment arriben més enllà d'una declaració de bones intencions.

Al costat mateix d'aquestes notícies, podeu llegir sense haver de cercar massa com, a menys de dues hores d'avió,

les almorratxes es continuen trencant amb més violència que mai. Un "moro" (musulmà) es vol casar amb una "cristiana" (sèrbia)... quin disbarat !!!, un altre "moro" (hutu) diu que li agrada una "cristiana" (tutsi)... increïble !!!, i així, tot un munt de "parelles" que per qüestions de color, religió o situació social veuen com aquest sentiment que neix sense conèixer cap d'aquestes distincions resta absolutament sotmès a voluntats com a mínim artificials, per no dir inhumanes.

I jo, en Ben Hassad, me n'adono que potser no vaig tenir tanta desgràcia com pensava. Al cap i a la fi, les ferides d'amor solen curar-se amb més rapidesa que les ferides de guerra i, tot i ser un "moro", aquest poblet que m'acull, no sols m'accepta, sinó que fins i tot m'estima.

Tan de bo tots els "Ben Hassads" que corren pel món poguessin presumir de viure en les mateixes condicions que ho faig jo.

*Xavier Tresserras
Colla de Geganters*

FINQUES Sauleda

Carrer Nou, 29
08395 SANT POL DE MAR
Tel. 760 09 16
Fax 760 05 96

Bruguera, 26
08370 CALELLA
Tel. 769 10 12
Fax 760 05 96

Taller Tobella
Carretera N-II, núm. 5 Tel. 760 04 17
Sant Pol de Mar

Segona Fira Alternativa a Sant Pol de Mar

Aquest any tornem a construir la Fira. L'experiència tan positiva de la primera trobada alternativa al nostre poble ens engresca a tornar-hi amb més força, més organització, més activitats. Però mantenim el clima de senzillesa de la primera. En aquesta oportunitat el Grup d'Opinió Mediambiental (GOM) vol compartir amb tot el poble les tasques de treball, d'organització i de materials i és per això que fins al dia d'avui ja som unes trenta persones de totes les edats i entitats del poble disposades a col·laborar. I perquè volem que aquesta experiència humana de la Fira alternativa realment sigui del poble i fruit de tots us demanem la vostra col·laboració ja sigui en idees i propostes o bé actuacions, ja sigui en aportacions econòmiques que ens permetin realment ser alternatius i independents.

Les aportacions econòmiques les podreu realitzar a les guardioles distribuïdes per les botigues i bars que es solidaritzen amb aquest projecte i a ca l'Arturo. Desitgem poder fer realitat el que significa de màgia i fraternitat aquests dies de la Fira alternativa. Esperem la vostra col·laboració.

Comissió 2a. Fira alternativa i GOM

Comissió de canalització de recursos i propostes II Fira alternativa

- Lídia Barcons 7602085
- Josep Saulea 7951553
- Jordi Puigdefàbrgas 7600628
- Josep Gol 7600769
- Joaquim Guirado 7600255
- Núria Anglès 7600499

Benvinguts, Cine-Club Murtra

Amb aquest començament presentarem un grup de joves de Sant Pol la saludable iniciativa d'oferir aquest hivern sis pel·lícules de cine-club, amb l'objectiu de recuperar el costum d'anar al cinema. La programació ha sigut del tot variada començant el gener amb *Maité*, una divertida producció basco-cubana. *Clerks* va ser la segona pel·lícula, una jove mostra del cinema independent nord-americà. *Justino*, subtítulada "un asesino de la tercera edad" ens presentà uns entranyables personatges a mig camí de la comèdia negra i l'esperpent. Continua la programació el director iranià Abbas Kiarostami amb la pel·lícula documental *A través de los olivos*. *Café irlandés* ens apropà a la quotidianitat popular d'una família irlandesa i per acabar el cicle *Caro diario*, tres històries, tres reflexions sobre l'a-

gitada situació política d'Itàlia.

L'objectiu, amics de la Murtra, s'ha assolit de ple i és d'agrair la imaginació que heu abocat per ambientar i arrodonir aquesta mostra. Amb vosaltres, companys de cinema, hem begut el cremat, hem menjat crispetes i olives; una sangria a *Justino*; i d'un *Café irlandés*, decorat talment un pub, de cartells a les parets i cervesa negra al serpentí; ens vàreu fer passar a una inquietant sala de radiografies d'un hospital amb bola de còctel per comiat.

Iniciatives com aquesta cal felicitar-les i us desitgem tota la sort en la propera mostra de cine-club que ens consta que ja esteu preparant.

Amics de les Arts

C/ Manzanillo, 20 C/ Nou, 33
Tel. 760 04 65 i 760 09 01. Fax 760 23 20 Tel. 760 08 58

08395 SANT POL DE MAR

Perruqueria especial per a cavallers

José María

Nous serveis
Tints i emmotllats

Carrer Nou, 54 - SANT POL DE MAR

Excursió del Col·legi al Sot del Morer

Excursió

El dia 2 de novembre vam anar d'excursió al sot del Morer a estudiar les plantes del bosc. El professor i els nostres companys eren lluny de nosaltres i buscant una planta ens vam entretenir i ens vam perdre. Tot d'una, prop nostre vam veure l'aparició d'una noia d'uns dotze anys. Va començar a endinsar-se en el bosc i nosaltres la vam seguir. Ens va conduir fins a unes restes romanes. Llavors, ens va explicar on vivia i els seus costums. Com per exemple: emmagatzemaven els vins i els olis a les dàlies mig enterrades, feien servir canals impermeables. Vam veure que les habitacions tenien forma d'U i tenien una torre molt alta des d'on podien veure els vaixells que entraven i sortien de la costa. Més enllà vàrem trobar una dàlia trencada. Hi havia una escaleta i la vam obrir. Dins hi havia un esquelet d'un nen petit. La nena es va posar a plorar i vam marxar. Vam deduir que era algun amic d'ella. Prop d'allà, hi havia un collaret, ens hi vam acostar i el vam agafar. Era un collaret molt antic i fet amb pedres guarnides i pintades. En girar el cap, vam veure una llum. Quan hi érem a prop vam veure que era un pinta d'os, al costat una cullera de metall i no gaire lluny una cosa extraordinària: una moneda, no es veia gaire bé, però es podia deduir la forma d'una cara. I també restes de calçat i una sivella de metall, i agulles. Totes les habitacions donaven al pati on hi havia un gran mur. Finalment vàrem trobar la noia no lluny d'allà i ens va portar a casa.

Ester V., Vanessa T., Sandra R., Alexandra V., Lourdes

Visita a les restes romanes de Sant Pol

Fa uns dos o tres anys, quan es va començar a fer l'autopista, al Morer es van trobar unes restes romanes que van ser construïdes entre el segle I i el V. El dia 2 de novembre la classe de 7è les vam anar a visitar. Allà ens van explicar tot el que s'havia trobat. Hi havien tres terrasses, a la de dalt de tot hi ha situada la torre; des d'aquesta es vigilava qui venia, pel mar o per la via romana, que devia passar pel camí dels francesos. La torre era envoltada per tres murs on s'han trobat àmfores construïdes amb tègola. La segona terrassa estava ocupada per les habitacions. Totes les habitacions feien servir una mateixa paret, un dels murs que aguantava la torre. A les habitacions s'hi han trobat monedes, entre elles les que més

s'utilitzaven, les de bronze, pintes i agulles d'os i cendres. Les parets arribaven més avall d'on ells trepitjaven. Les habitacions tenien el terreny ple de pedres i ho anivellaven amb sorra. Al voltant de les habitacions hi ha uns forats on s'hi posaven els pals per aguantar la teulada, formada per tègola feta de ceràmica. A fora de les habitacions hi ha un pou que comunica amb els dipòsits de la tercera terrassa. A la tercera terrassa hi ha els dipòsits comunicats entre ells. Estan arrebossats amb *porrigmino* que era una preparació de pedres, argila i calç. També hi havien els dipòsits per aixafar el vi (presmes) i la dàlia que servia per emmagatzemar l'oli i el vi. En un dels dipòsits s'hi ha trobat un nen, de quatre o cinc anys, arraconat i enterrat dins de la caixa i amb els claus.

Eva Piqueres, Cristina León

Les excavacions

Al costat de l'autopista de Sant Pol de Mar s'han trobat restes d'una casa romana. La casa romana tenia unes 7 habitacions aproximadament. S'han trobat restes de calç, ceràmiques, paviments, collars romans, ossos, monedes romanes, i en una habitació s'ha trobat un pilar de pedra d'una columna. Segons els especialistes, aquesta escultura deu tenir uns 2.000 anys aproximadament.

F. Xavier, Josep Carbajo

Ruïnes romanes

Es van conservar tres habitacions en forma d'U. També es van trobar moltes coses, com per exemple: boles foradades pels collars, monedes, restes de ceràmica, cendra, anelles per a la roba, agulles de cosir, pintes fetes d'os, també es va trobar calç, ferro, coure, i bronze. Les parets estaven arrebossades perquè no s'hi filtrés l'aigua, les bigues anaven de costat a costat. També vam trobar trinxeres (murs enterrats). Tenien un dipòsit amb canonades. Hi havia una quarta terrassa on es van trobar unes dàlies, es van trobar aproximadament unes 10 monedes que portaven la cara de Cèsar, d'animals o de personatges de ficció. També s'ha trobat un nen petit amb les cendres. El nen tenia uns 4 o 5 anys.

Laia Llorens, Laia Rodríguez, Anna Mansachs

PINTAT - ESTUCAT
EMPAPERAT
MOQUETA - PARQUET

Abat Deàs, 6
Tel. 760 01 18

SANT POL DE MAR
(Barcelona)

SERVEI TÈCNIC
REPARACIÓ RENTADORES
TOTES MARQUES

Antoni Peix Manent

SANT POL DE MAR

760 24 76

Amics de les Arts

2a. Lectura del Fons Permanent

El Museu de Sant Pol es retroba amb la col·lecció de pintura de la mà de Rafael Santos Torroella. L'exposició es va inaugurar el 30 de març i restarà oberta tots els caps de setmana fins a mitjans de juliol.

Crític i historiador de l'art, professor universitari, poeta, també pintor. Rafael Santos Torroella és, als seus 82 anys i per mèrits propis, patriarca en el món de l'art al nostre país. El seu treball incansable, la llarga experiència d'una relació exigent amb les arts plàstiques i la literatura, són avui objecte de reconeixença i agraïment per la feina feta.

El professor Santos Torroella ha accedit gustós a retrobar-se amb el Museu de Sant Pol; una part minúscula -si es vol- en la seva extensa biografia, però que conté molts dels elements que la conformen. I, de la mateixa manera que un pintor coparia els trets del seu model, Santos Torroella s'ha esmerçat a fer sorgir un cert caràcter d'aquesta col·lecció analitzant-ne les valors pictòriques i amb el privilegi del coneixement personal i la trajectòria de tots i cadascun dels autors que hi conflueixen: com si en fes un retrat de conjunt.

Santos Torroella va ser jurat del premi de Pintura Sant Pol, premi que instituïren els Amics de les Arts al nostre poble l'any 1961 i que va donar lloc a la construcció del Museu per part de l'entitat.

En aquesta segona lectura del Fons sobresurt el marcat caràcter homogeni de la col·lecció i la línia propera de trac-

tament dels diferents temes, figures en la seva major part. El paquet central de l'obra la configuren les pintures dels anys 60-70 amb les excepcions més evidents a l'entrada: les litografies de Miró, Tàpies i Clavé, i les de la paret frontal l'oli de Ramon Casas i el gravat de Xavier Nogués; continuant la passejada per la sala del Museu ens podem deixar seduir per la intensitat cromàtica de la pintura d'Emili Bosch Roger o més endavant per les Marines d'Alfred Figueras i Alexandre de Cabanyes. D'Alfred Opisso destaquem la misteriosa atmosfera del rerafons, i del seu veí de paret, Pere Gastó, en els seus Toreros sorprèn el serè tractament de la tauromàquia. Frederic Lloveras s'exposa amb un Carrer de Londres i el contrapunt geogràfic esdevé la vista de Sant Pau pintada sobre tablex de la mà de l'olotí Josep Pujol; ja sota l'altell Guinovart ens mostra l'altra cara de la petita fusta exposada en la primera visió. Jordi Curós en diagonal a la seva altra pintura, Autoretrat amb la seva esposa, exposa les copes de Natura morta amb una vocació clarament colorista. Acaba l'exposició el retrat de Joan Morral, una dolça aquarel·la pintada per l'autor d'aquesta tria, Rafael Santos Torroella.

Horari d'hivern: dissabtes de 6 a 8 de la tarda
diumenges i festius de 11 a 2 del migdia.

Horari d'estiu: (juliol, agost i setembre)
dijous, divendres, dissabtes, diumenges
i festius de 6 a 9 de la tarda.

El C.E.S.P. es mou

Sortida a Montserrat

L'últim diumenge de febrer el CESP va engrescar a una bona colla de caminaires per fer la travessa per Montserrat. Aquest cop la sortida era ben especial i atractiva només de pensar que ens endinsaríem pel bell mig del massís caminant poc a poc enmig de totes les seves agulles.

La sortida va ajuntar gent ben diversa: alguns només havien estat al monestir, d'altres potser no havien trepitjat mai la muntanya, altres que ja n'eren uns bons coneixedors i fins i tot alguns més tècnics que hi van o hi anaven tot sovint a escalar.

L'autocar ens va deixar a tots a Can Massana que és la banda oposada al monestir. Per tant ens quedava un bon tros fins a arribar-hi. El temps va començar fred i boirós. Sort que la boira s'anava aixecant per deixar-nos contemplar tot el paisatge pel qual anàvem passant, com la regió d'Agulles i La Cadireta. Una primera pujada ens va dur fins al Coll del Porc on vam esmorzar tots amb molta gana. Després la caminada continuava fins al cim del Montgròs. Per sort el dia ja s'havia aixecat i tots vam poder gaudir de la bellesa d'aquest massís. Fins i tot ja s'entreveïa Sant Jeroni que semblava molt més a prop del que en realitat era. Vam continuar trescant pels sinuosos camins, passant pel costat de la Miranda dels Ecos i del Coll del Migdia, i vinga amunt fins aconseguir El Camell, i llavors sí, ja érem

a Sant Jeroni on vam fer una bona reposada per dinar i una bona xocolatada per postres.

Després del dinar vam seguir caminant acompanyats d'una tarda claríssima pel camí de Sant Joan, les muntanyes que vàiem tenien totes les formes que volia la nostra imaginació: La Mòmia, L'Elefant, El Cap de Mort... tothom provava de reconèixer-les. Un cop a Sant Joan ja ens quedava molt poc per arribar al final de la travessa. Així doncs vam baixar pel camí de les escales fins que vam arribar al monestir.

La sortida va anar de primera. Llàstima que la puntualitat a l'hora de sortir de bon matí va tornar a fallar. Des d'aquí ens disculpem i aprofitem per animar a tothom a fer aquest esport tant tranquil i sa com és caminar.

G.O.M.

Desperto,
Sento en mi la frescor
del nou dia!

El rebroll de l'aigua viva
que corre per la pedra
en regalim;
s'eixampla i es fa gran
esmicola els perills i venç
tota arduïtat

convençut que tot és d'ell
creu que arribarà a la mar
i s'oblida de l'aigüal.

Mort la força en el pantà.
Sóc el riu que de la font ha
mullat molts herbassars.
Potser a força de bassals m'haig
de convertir en llac.

Desperto, tot just desperto.
Però vull arribar a l'oceà.

Elionor Ordeig i Colomer

He volgut recollir aquest escrit pel que significa d'estimar la vida. L'aigua, aquest líquid preciós que tant maltractem i menyspreem és la font de la nostra vida, de la nostra existència; sense ella res exis-

teix. Sense l'aigua tot seria foc, vent, desert. Al nostre poble hem estat a punt de perdre-la per salinització marina; igualment estem a punt de perdre-la pels nitrats agrícoles i del camp de golf. Aviat, si no ho fem bé, la Zona Industrial pot ser una altra causa per la pèrdua dels nostres aqüífers, com està passant en el Tordera. Hem de ser vigilants d'aquesta riquesa en tota la riera de Vallalta, en el nostre consum domèstic, en l'exigència als nostres administradors (canonades que perden aigua, més control a les empreses del nostre voltant com és Sefres). No podem confiar en l'aigua del Tordera o del Ter o del Roine. Hem de saber ser autosuficients. Les solucions a la curta són falses a la llarga i hipotequen el nostre futur i són fruit exclusivament de la irracionalitat i l'egoisme d'uns quants.

G.O.M.

Co ALIMENT

Consolat de Mar, 14 – SANT POL

Restaurant - Terrassa - Bar

Vora Mar

Av. Dr. Furest (platja). Tel. 760 06 54 – SANT POL DE MAR

**VIDRIERIA
SANT POL, S.L.**

- Alumini en general
- Vidres i miralls
- Mampares de bany
- Marcs a mida

Passatge del Mar, 2
Tel. i fax 760 06 93
08395 SANT POL DE MAR

Per què la Cabra i no la Roca Grossa

Entre el terme de Sant Pol i Calella hi ha una roca que entra en el mar. Els calellencs en diuen la Roca Grossa, però els santpolencs en diem la Cabra. Més d'un s'haurà preguntat quina és la raó d'aquest nom. Doncs bé, un dia que ens ho miràvem des de la Punta, un de nosaltres va fer una observació imaginativa però ben mirat força lògica: vist des d'allà aquesta roca i la muntanya que queda partida per la N-II, sembla ben bé una cabra; però una cabra de mar.

Mireu, el que és la cabra o roca grossa seria una de les pinces d'aquest crustaci. El tros de muntanya que hi ha a la volta de la carretera vella el cap-i-cos d'aquest animal, els ulls del qual s'aprecien molt bé; i entre la carretera Vella i la N-II, seria l'altra pinça.

La Cabra vista des de la Punta

Faig aquest dibuix per aclarir-ho millor.

Fixeu-vos que està inclinat, atès que la pinça que està a l'aigua no es veu del tot. Uns escrits de l'any 1000 parlen del torrent de la cabra, però no especifiquen la raó d'aquest nom. I és clar que l'erosió i el temps poden haver canviat la forma d'aquesta muntanya (per la carretera, el mar, els arbres etc...). Però la hipòtesi que us he descrit, trobo que no està gaire desencaminada del que podria ser la verdadera història. N'hi ha que diuen que la

cabra o roca grossa ja s'assembla a una cabra de mar, però... Fixeu-vos-hi bé i reflexioneu-hi.

Miriam

Amb motiu de la diada de Sant Jordi

Cal que siguin eixes roses ben enceses com l'amor, com ferides, sagonoses, palpitanes com un cor.

Cada pètal, flama viva que il·lumini l'esperit. Cada espina duu captiva la dolor que emporpra el dit.

Amb la brasa perfumada de la rosa foguejant, dins la nit es farà albada, nostra via il·luminant.

I amb l'estela dolorosa -cada gota un bell robí- pel voler d'aquesta Rosa triomfarà nostre Destí.

Antoni Martí i Monteys
(1889-1977)
(Del llibre de poesies *Instants*)

Entorn de la restauració del monestir de Montserrat

En ocasió de la inauguració de les obres de neteja i restauració de l'interior de la basílica de Montserrat, s'ha col·locat a l'entrada del presbiteri una làpida commemorativa en la qual es mencionen, a més del P. Dom Plácido de Salinas, en l'abadiat del qual l'església va ser consagrada pel bisbe de Vic, llavors ordinari del lloc, i, naturalment, de l'abat Bartomeu Garriga que en va ser el constructor, i els abats Dom Sebastià Ma. Bardolet, que ha dut a terme aquesta restauració, i Dom Cassià Ma. Just, que la va iniciar.

Molt s'ha parlat, durant l'obra, dels abats i altres persones o empreses que hi han intervingut, però hi ha un gran oblidat: l'abat Dom Josep Deàs i Villardegrau, fill de Sant Pol. Durant la guerra del francès, l'església va ser cremada interiorment, com el monestir, i ambdós saquejats i expoliats totalment. L'abat Deàs hagué de refer-ho tot. El Cambril de la Mare de Déu, començat, com tota la restauració, per l'abat Dom Miquel Muntadas, fou acabat, i la cúpula pintada per Joan Llimona. Igualment per a l'absis del presbiteri s'encomanaren pintures als millors artistes de l'època, i feu canviar la façana, que encomanà a l'arquitecte valencià Francesc de Paula Villar Carmona.

La decoració de la volta llueix ara il·luminada sobergament pels nous focus. Però la decoració de la basílica, i qui la va promoure, és més digna de memòria que la seva neteja i il·luminació.

Joan Puig i Sagrera

Carta del Pare Tomàs publicada al diari Avui el 4 de març de 1996.

La processó de Divendres Sant

Val a dir que tots els actes religiosos de Setmana Santa han estat molt concorreguts i plens de fervor, especialment la processó de Divendres Sant al vespre. En aquesta hi hagué una abundosa participació de fidels que anaven proveïts del corresponent ciri i que mantingueren en tot moment ordre i silenci. No hi mancà la majestuosa presència de les imatges de la Dolorosa i del Sant Crist, acompanyades dels components de llurs Confraria i Germandat de portants respectivament. Podem considerar, doncs, que la processó va ser un èxit, al qual hi varen contribuir els encarregats de posar ordre i el grup de cantors ben acompanyats pel fiscorn cantant força bé els tradicionals *Miserere* i *Els Soldats*. Ara bé, a l'hora de passar llista de tots els que han contribuït a que la processó fos un

èxit reconeixent els seus mèrits, ningú ha sabut veure ni agrair el fet, jo diria importantíssim, com és en què en tot al llarg del recorregut no hi havia ni un sol obstacle. Això vol dir que algú es va haver de preocupar amb molta antelació que els carrers estiguessin nets i lliures, a part d'haver disposat d'una vigilància amb efectius de la guàrdia urbana extraordinària per evitar possibles incidents. En anys recents també s'havia tingut força cura d'aquesta circumstància, però recordareu que no fa gaires anys els carrers estaven plens de vehicles en passar la processó al vespre. A Déu el que és de Déu i al Cèsar al que és del Cèsar.

Un santpolenc observador i agraït

Jazz i alcohol

Amb molta freqüència relacionem mentalment aquestes dues paraules quan escoltem: "Vaig a un concert de jazz". El que ho està escoltant fins i tot pot arribar a imaginar-se que el que li estan dient és equivalent a passar una nit de disbauxa del tot incontrolada. Res més lluny i més a prop a l'hora de la realitat. Músics i públic gaudeixen plegats durant escassament una hora d'alguna cosa més que notes musicals. El jazz permet la comunicació directa de l'ànima del músic transmetent a l'oient les seves emocions. Al mateix temps, el públic comunica al músic la seva acceptació o rebuig. L'alcohol potencia aquest diàleg i ho fa com agent desinhibidor. El propietari del local ho sap i es nodreix de les dues parts, és el seu negoci.

El problema comença quan se n'abusa. L'abús constant

porta a l'assiduïtat i aquesta provoca inexorablement addicció. Quan a aquests dos factors se li afegeix un altre de psicològic, d'aparença social o esnobisme, el cercle es tanca i és molt difícil sortir-se'n. Quan succeeix, s'ha de reaccionar. La voluntat i la personalitat de cadascú per assolir-ho pot ser en alguns casos suficient, la majoria necessita tractament mèdic. Malauradament és practica comuna als "dos costats" de l'escenari.

El jazz és art, i per tant és creació. M'entristeix pensar amb quina facilitat es poden "moure els fils" de les nostres vides, subtilment i en detriment de les nostres capacitats. El temps en què els músics de jazz es "venien" a canvi d'alcohol ha passat a la història. O... potser encara no?

Mariona Aleu Ponsà

Plàtans o moreres?

Tant s'hi val! Hi ha moreres. Encara que per aconseguir-les s'hagi de saltar les normes democràtiques i actuar de forma dictatorial, com ha fet el regidor d'Obres i Serveis, que amb el més pur estil autòcrata es permet fer-ne de totes, unes vegades no atenent les preguntes dels ciutadans, penjant-los-hi el telèfon, i, d'altres, més greus encara, prescindint d'una consulta popular, refrendada per la Regidoria de Medi Ambient i el Consell Municipal de Medi Ambient, i sense esperar el resultat de l'escrutini, que per cert va ser moreres 8 - plàtans 23, va plantar moreres a la punta.

Això ens demostra la poca coordinació existent entre les diferents regidories i un estil de fer política d'anar per casa que no es pot permetre.

No és suficient que l'alcalde ho intenti arreglar de bones maneres, disculpant-se amb el Consell Municipal de Medi Ambient, és el propi regidor que, d'una manera elegant i reconeixent que tothom té dret a equivocar-se, hauria de fer-ho, a la qual cosa es va negar. Per tant, ara que des de tots els estaments es fa tant per l'ecologia i el reciclatge, seria interessant "reciclar" aquest regidor, atorgant-li la medalla "Por servicios prestados", deixant pas a un altre amb idees més obertes i democràtiques.

Joaquim Guirado
Membre del GOM

Carme Rusalleda

El Restaurant Sant Pau de Sant Pol de Mar viu uns moments brillantíssims, màgics, segons les pròpies paraules de la Carme i el seu marit en Toni Balam. Després que el 1991 la Guia Michelin, la més prestigiosa del món, els atorgués una estrella, ara –en la Guia del 1996– han aconseguit la segona. A Catalunya només hi ha dos restaurants amb dues estrelles Michelin –el Sant Pau i el Bulli de Roses– i un de tres estrelles –el Racó de Can Fabes de Sant Celoni–. En tot l'Estat, a partir d'ara, seran dos

restaurants de tres estrelles i set de dues. És la primera vegada a Espanya i la segona en tot Europa que un restaurant al càrrec d'una dona ha conquerit la segona estrella Michelin. D'aquesta manera, la Carme Rusalleda s'ha convertit en la segona cuinera d'Europa. A més, el Restaurant Sant Pau ha aparegut per primera vegada qualificat, i bé, a la Gault-Millaud. Finalment, per acabar de completar els èxits aconseguits, a finals de l'any passat la Carme va rebre a Madrid el premi al Millor Cuiner de l'any.

– Un currículum impressionant en molt poc temps, oi?

– Sí, la veritat és que sí. Ara estem vivint uns moments màgics, absolutament eufòrics. Ara no dono l'abast per atendre totes les demandes. El mes de gener vaig encarregar-me de servir a l'Hotel Ritz de Barcelona el segon plat del sopar del Premi Nadal per a més de 600 persones. Per altra banda em comencen a reclamar de diferents televisions per a entrevistes, per a conferències...; per exemple, ara tinc previst de participar, juntament amb altres ponents, en uns col·loquis que s'han de fer al FAD el 20 de maig. Ara bé, per més premis que pugui rebre, el millor premi per mi és el que rebo cada dia quan el client queda satisfet d'haver menjat al Sant Pau i té ganes de repetir un altre dia.

– I com hi has arribat a aquest èxit?

– Les circumstàncies m'hi han anat portant sense que jo em proposés res. Només he tingut sempre clar una cosa: treballar fent-ho de la millor manera possible, exigint qualitat en la feina. Des de les torrades amb formatges i embotits que oferíem al jardí quan vàrem començar el 1988, fins als plats més sofisticats que pugui elaborar ara. Dedicació, il·lusió, estudi són claus per anar superant-te dia a dia.

– On has après a cuinar?

– Jo sóc de formació totalment autodidacta. Només he treballat a la meua cuina. Cal dir que sóc d'una casa on es cuinava molt bé. Però, de fet, he anat aprenent a cuinar en el dia a dia. És una feina que t'enganxa. Per altra banda visito sovint altres restaurants i dedico una hora diària a l'estudi a través dels llibres que em compro.

– Com vares arribar al món de la cuina professional?

– Tot fou per casualitat. A casa ja feia anys que fèiem embotits, i teníem ganes de muntar un local a sobre la botiga de casa per obrir-lo al públic i servir el tipus de plats que ja elaborà-

RICARD ESTOL

vem per a la botiga: pa amb embotits, etc. Però quan estàvem a punt per realitzar les obres es va posar a la venda l'Hostal Sant Pau. Llavors vàrem haver de sospesar quina possibilitat ens convenia més. Finalment ens decidírem per la compra de l'Hostal, ja que si el negoci no ens anava bé almenys disposaríem de l'edifici per sufragar les despeses. En canvi, si fèiem les obres, podíem perdre-ho tot.

– Per què us vàreu decidir per aquest tipus de restaurant selecte?

– No, nosaltres no vàrem decidir res. Nosaltres només teníem clar que volíem oferir qualitat. Fou el client el qui ens va estirar a seguir la línia de la selecció, en definitiva a aconseguir això que ara tenim. Fins i tot és el mateix client que a vegades t'assessorador en la decoració del menjador, etc. En el fer diari et trobes còmplices que col·laboren amb tu a anar definint detalls.

– Quins tipus de client teniu?

– Molt variat. En canvi, la majoria estan interessats en la gastronomia, buscant una cuina amb personalitat. Ara, d'ençà que ens han concedit les

dues estrelles, ens ve gent de bastant lluny. Fins i tot, ha arribat a venir expressament gent des de Madrid o de les Illes.

– I gent del poble, també us visita?

– Sí, sí. També tenim molts clients de Sant Pol.

– Quines tres virtuts ha de tenir un bon cuiner?

– Net, organitzat i respectuós amb el producte. Jo ho resumiria dient que no ha de perdre mai la capacitat d'aprendre.

– Les teves cinc matèries primeres favorites?

– L'oli, la tòfona, l'all, el cacau i la taronja. Del mar les gambes, perquè en aquesta zona en tenim de molt bones amb fortlesa, dolçor i suavitat.

– Quin plat és el teu preferit?

– El daurat i cremós d'escarxofes, en el qual hi incloc una salsa curta, trossos d'escarxofa fregits, botifarra negra i un saltejat d'espardenyes.

– Segons els millors entesos un dels grans mèrits de la teua cuina és que saps conjuminar perfectament enginy, complexitat i identitat local; això és que reflecteixes en els teus plats el paisatge i

l'entorn que t'envolten. Com definiries tu la teva cuina?

- Jo faig una cuina catalana molt vinculada a l'entorn geogràfic de sabor i concepte modern. La meua és una cuina amb paisatge que varia segons l'època i que combina ingredients tradicionals amb d'altres de menys habituals.

- Quin és el teu lema de treball?

- El meu lema i pretensió és viure per la cuina i de la cuina. El menjar és sens dubte una relació d'amor, de comunicació, d'amistat que no es paga amb diners.

- Creus que es pot parlar d'una cuina santpolenca?

- Sí, és clar que existeix cuina santpolenca.

- Però quina diferència hi pot haver entre una cuina santpolenca i una canellenca o calellenca?

- Si els paisatges d'aquestes poblacions són diferents la cuina també ha de ser forçosament diferent. El cuiner ha de ser un artista que ha de ser molt sensible al paisatge i entorn que l'envolta.

- Llavors, diguem un plat típicament santpolenc.

- Patata i col amb bacallà o pop amb allioli.

- Es pot menjar bé amb preus econòmics?

- És clar que sí. Una simple truita amb alls tendres pot ser un plat deliciós. Cal pensar que si tens en compte la relació qualitat-preu, el Sant Pau no és car.

- Us ha beneficiat molt el fet que tu sortissis a la televisió?

- Sí. Entre la segona estrella Michelin i la televisió ens hi hem notat molt en públic.

- Influeixen els programes de cuina de la televisió en els hàbits culinaris?

RICARD ESTOL

El millor premi per mi és el que rebo cada dia quan el client queda satisfet d'haver menjat al Sant Pau i té ganes de repetir un altre dia

- En part sí. De fet, els de comarques de sempre hem cuinat més i hem mantingut i practicat una cuina tradicional. Encara que avui dia els nens puguen sense menjar el que els toca. Crec que l'escola hauria de jugar un paper fonamental en la cultura culinà-

ria. La cuina ha d'arribar a l'ensenyament primari.

- Però creus que en general la gent menja i cuina bé?

Crec que sí. Més que res actualment hi ha problemes d'horaris. La majoria de gent va molt atrafegada. I en canvi, es demostra un gran interès per aprendre i cuinar cada cop millor. Si cal es busquen hores de lleure.

- Teniu obert sempre?

- Sí. Només tanquem els diumenges a la nit i els dilluns.

- I donat l'èxit actual de públic, continuareu mantenint les 35 cadires o n'ampliareu el número?

- Ampliar-ne el número seria molt perillós. Hi ha restaurants que ho han fet i han acabat perdent-hi. El client del Sant Pau sap que mentre menja el primer plat li estan cuinant el segon. I això només es pot fer quan tens un nombre limitat de taules, malgrat que siguem set a la cuina treballant.

- Teniu resolt el problema de l'aparcament?

Ara sí. Adquirint la casa del costat vam resoldre aquest problema. A part, tenim la sort que l'Ajuntament ha entès bé les nostres necessitats i si algun cop ens ha faltat aparcament, ens ha donat totes les facilitats per poder utilitzar la plaça de l'estació. Per altra banda també la gent de Sant Pol ens tracta bé. Sovint, clients que vénen per primer cop i han de preguntar com s'arriba al restaurant ens fan saber que els santpolencs són molt atents.

- Quin plat recomanaries per fer avui per dinar als lectors de l'ENS?

- Sempre cal aprofitar els productes del moment. En aquest temps (l'entrevista fou feta el 3 d'abril) recomanaria fer un plat de faves a la catalana o de pèsols.

Renovació del padró

Aquest any correspon novament fer la renovació padronal que es portarà a terme a tots els municipis de l'Estat Espanyol.

Per aquest motiu, a partir del 1er de maig, un Agent d'Empadronament passarà pel domicili de tots els santpolencs amb el full padronal i el d'estadística de població, i posteriorment el passarà a recollir.

És important que sapiguen que

degut a aquesta renovació tots els santpolencs que no s'empadronin seran donats de baixa automàticament, encara que sempre hagin viscut a Sant Pol.

Igualment, l'Oficina del Cens Electoral traslladarà d'ofici les dades d'inscripció que figurin en el full de renovació padronal al cens electoral i prevaldrà aquesta inscripció sobre les anteriors, procedint-se a la modi-

ficació o, si escau, la baixa de la inscripció anterior.

Les dades de caràcter personal que consten al padró municipal són confidencials i estan protegides per la Llei orgànica 5/1992. Les dades que consten a l'estadística de població de Catalunya queden protegides i emparades pel secret estadístic, seran anònimes i no seran facilitades mai a ningú de forma individual.

Parlem amb l'alcalde

En la sessió ordinària del Ple de l'Ajuntament del dia 29 de març passat es va aprovar el Projecte de Reparcel·lació del Polígon Industrial, i el dia 26 d'abril se n'aprovà definitivament el Projecte d'Urbanització. Ha costat arribar a aquest punt, pels innombrables entrebancs que s'han hagut de salvar, des de requalificacions de terrenys que abans havien sigut desqualificats, fins a obtenir, per part de la Diputació, el vist i plau per poder construir una rotonda o nus de comunicació amb la carretera BV-5128, -davant mateix de Frespol- així com superar els inconvenients per part de la Junta d'Aigües a l'hora de posar límits a la llera de la Riera, sense oblidar que Urbanisme de la Generalitat també ens ha fet guar la seva aprovació. Ben aviat ja es podrà posar a licitació l'obra de construcció del polígon. Si les previsions no fallen, en un termini de 3 ó 4 mesos podrem veure màquines excavadores treballant. Serà el moment que tothom quedi convençut del fet que per fi la Zona Industrial és una realitat, ja que fins ara, malgrat haver-ho explicat fins a la sacietat, molta gent dubta, encara, de que algun dia Sant Pol arribi a tenir un lloc on s'hi puguin instal·lar indústries.

No tothom veu amb bons ulls el fet que Sant Pol tingui una Zona Industrial, argumentant que el que li convindria a la nostra vila és potenciar el turisme, el comerç i els serveis, conservant el poble tal com és, limitant el seu creixement, mantenint-lo atractiu, net i sense que perdi les traces de poble mariner com ha estat sempre. Molt bé, però és que aquest tipus de Sant Pol no és incompatible amb què, a més, tingui un lloc on s'hi pugui instal·lar empreses fabrils, grans o mitjanes, artesanes, magatzems o tallers, creadors de llocs de treball i, per tant, de riquesa, a més d'ésser una alternativa per aquells que ara es troben encotillats al centre urbà, amb les dificultats que els comporta. Això no vol

pas dir que els que tenim fe en la Zona Industrial pensem que en poc temps quedin solucionats els problemes econòmics i d'atur de Sant Pol. Ni molt menys, sinó que es fa, a més, pensant en futures generacions. Per posar un exemple, diré que quan al segle XVI es va construir l'Església de Sant Pol, no la varen dissenyar pensant en aquell moment, sinó amb perspectiva de futur, ja que si l'haguessin construït solament per als santpolencs del moment no hauria passat de ser una esglésiola.

Els que carreguem amb la responsabilitat de l'actual Govern Municipal no podem defugir l'obligació que tenim de vetllar perquè la nostra vila estigui dotada d'espais necessaris per a desenvolupar-hi activitats generadores de riquesa, no aptes per ser instal·lades dins el casc urbà. I que no em vinguin ara els derrotistes de torn dient que la Zona Industrial serà un fracàs, ja que com he dit, ho hem fet amb perspectiva de present i de futur. I ningú em negarà que la ubicació del Polígon és extraordinàriament idònia. El temps dirà si hem encertat o no.

Un altre punt a posar en evidència és el substanciós benefici que representarà la Zona per als diversos propietaris dels terrenys aportats a la urbanització, atès que si bé hauran de fer una inversió considerable per costejar la realització del Projecte, una vegada convertits els terrenys en parcel·les, el seu valor quedarà multiplicat per alguns enters. Indirectament l'Ajuntament també en sortirà beneficiat, ja que no és igual cobrar contribució rústica que urbana, a part que el Municipi també rebrà gratuïtament, amb parcel·les edificables, el 10% d'aprofitament mitjà. La llàstima és que això no s'hagués fet 15 anys enrera, segurament que ara no tindríem damunt la taula algun problema greu que ens angoixa.

Francesc Pomés i Roca

Respecte a l'arbre de la Punta

En reunió celebrada el 4 de març d'enguany, i per acabar amb la situació generada, el Consell Municipal de Medi Ambient i, en últim cas, la seva regidoria, va decidir no plantar l'arbre que va sortir escollit en la consulta popular feta a aquest efecte i promulgada en aquesta revista. Aquesta decisió és fruit de la manca d'espai que en aquesta plaça hi ha quedat.

Lamentem profundament la situació creada, sobretot per respecte a

la gent que va donar el seu parer i a tot el poble de Sant Pol en general. Però, tot i tenir les competències per poder fer-ho, no volem entrar en el joc de despropòsits que suposaria el fet d'obligar a fer treure una morera, cosa que induiria a un enfrontament absurd en el que hi perdriem tots.

Esperem que això serveixi d'exemple del que no ha de passar mai en un poble i, desitgem, també, que la resta de regidors no s'atemoreixin a l'hora de fer consultes populars,

tan necessàries. El fet d'haver estat pioners en aquest aspecte ens enorgulleix, tot i prenent consciència de tal i com han anat les coses.

Nosaltres, mentrestant, continuem treballant per Sant Pol i per la Natura, tot esperant amb paciència centenària (com la que pugui tenir un plàtan) a tenir un lloc en aquesta plaça, tant de tots, com és la plaça de la punta.

Consell Municipal de Medi Ambient

El passat diumenge 3 de març vàrem tenir una nova jornada d'esport popular. Aquesta vegada es tractava de la Primera Jornada de Tennis Taula a Sant Pol de Mar. Els participants en número d'uns 70 van ésser repartits en tres categories (alevins, infantils i open) i van fer que les cinc hores que va durar la competició passessin d'allò més que agradable. Les partides s'anaven succeint una rera l'altra en les cinc taules instal·lades en la pista del polisportiu.

Les classificacions finals van ser les següents:

Categoria aleví

- 1.- Sergi Gallego
- 2.- Gonzalo Martínez
- 3.- Darío Vázquez
- 4.- Ernest Piqueras

Categoria infantil

- 1.- Joan Beltran
- 2.- Marc Rodríguez
- 3.- Israel Pérez

Categoria open

- 1.- Josep Rifa
- 2.- Claudi Puchades
- 3.- David Roca
- 4.- Eugeni Serra

Propera activitat del Consell Municipal d'Esports

Diumenge 5 de maig

A partir de les 9 del matí, al Polisportiu Municipal, "Quartes XII hores d'esport escolar".

Serán obertes a tots els nens de Sant Pol de Mar i de Sant Cebrià, d'edats compreses entre els 6 i 14 anys. Els nens podran participar en dos esports i es podran inscriure en els fulls que trobaran a: CEIP Sant Pau - Ca l'Arturo - Can Pera.

En aquesta activitat es compta amb la col·laboració dels monitors de l'At. C. Sant Pol i del Basquetbol Sant Pol.

Pressupost municipal per al 1996

És un objectiu prioritari de l'Equip de Govern avançar cap a una major claredat en la informació econòmica i pressupostària municipal. Amb aquesta finalitat s'aprovà al Ple celebrat el 26 de febrer passat el Pressupost Municipal de l'any 1996, havent-se aconseguit una anticipació significativa en la seva disponibilitat respecte a anys anteriors.

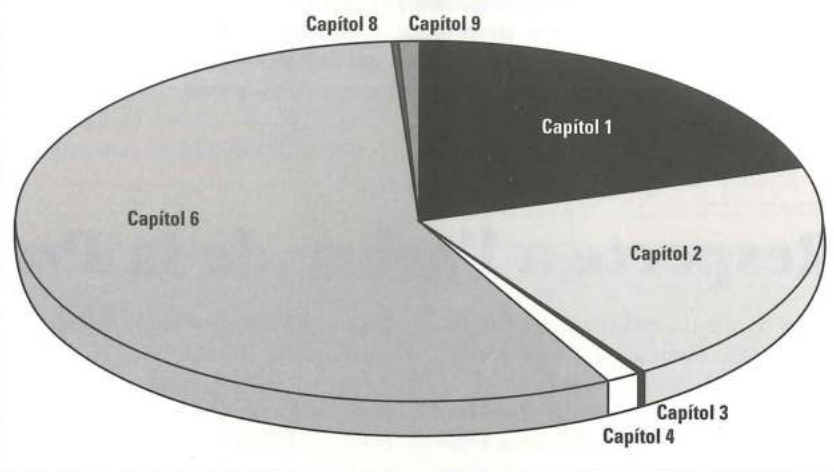
En aquesta mateixa línia i per tal de millorar el control del nivell de les despeses, s'han realitzat modificacions a l'estructura pressupostària i s'ha elaborat un Pressupost que detalla les previsions de despesa per cada Regidoria. En el futur, serà determinant poder comptar amb una informació pressupostària àgil i detallada per seguir treballant en el control del nivell de despeses. És per això que l'Equip de Govern entén que els canvis introduïts a la presentació de l'estructura pressupostària formen part d'un procés de millora de la informació.

El Pressupost de 1996 és un pressupost totalment equilibrat tant a nivell de despeses corrents com d'inversions. El volum total de despeses pressupostades puja a 697,2 milions de pessetes; d'aquestes les corresponents a despeses de personal i prestacions de serveis i subministraments són les més significatives però també necessàries per poder atendre els diferents serveis

Pressupost 1996

Distribució de les despeses totals per capítols

	Milions de ptes.
Capítol 1: Despeses de personal	140'8
Capítol 2: Despesa en béns corrents i serveis	142'6
Capítol 3: Despeses financeres	3'0
Capítol 4: Transferències corrents	8'9
Capítol 6: Inversions reals	395'6
Capítol 8: Variació actius	0'8
Capítol 9: Variació passius	5'5
Total	697,2

prestats pel nostre Ajuntament.

Per altra part, és de destacar l'important volum d'inversió previst que supera els 395 milions de pessetes i que suposarà importants actuacions urbanístiques al Municipi. Són de destacar les inversions a la nova

Biblioteca i a les Escoles, així com la remodelació de la Plaça Sant Cristòfol, actuacions a Can Villà, Placeta del Cau, Passatge del Mar i a la Zona Industrial.

Joan Xumetra

Setmana Cultural

Exposició d'arts de pesca al Centre Cultural.

El programa de la Setmana Cultural d'enguany ha estat el següent:

Dia 20. Inauguració de l'Exposició "Monografia de la pesca a Sant Pol" al Centre Cultural. Interpretació de cançons marineres a càrrec de la Coral La Nau.

Dia 21. Arrossada de les lleves al pati de les escoles.

Dia 22. Actuació de Luciano Federico. Amb l'espectacle *Sólo me pasa a mí* al Cafè el Centre.

Dia 23. Viatge per Internet a Ca l'Arturo.

Dia 24. Lectura poètica d'Alex Susanna a la Sala Polivalent.

Dia 26. Cine-concert.

Dia 27. Itinerari cultural pels carrers de Sant Pol a càrrec de l'historiador Jordi Pomés.

Dia 28. Itinerari pels entorns naturals de Sant Pol, comentats pel Centre Excursionista de Sant Pol i gran popada popular a càrrec del CESP a la platja dels pescadors.

Nota.— No ens ha estat possible fer una ressenya d'aquests actes a causa de trobar-se la revista en procés d'edició i impressió durant la setmana cultural i només s'hi ha pogut incloure algunes fotografies.

Itinerari pels entorns naturals de Sant Pol. Aturada al "Castrum" de Moré

Moment de l'itinerari cultural.

Alex Susanna a la Sala Polivalent.

La pluja a Sant Pol durant el febrer i el març i la nostra riera

Dèiem en el passat número de l'ENS que els 106 litres caiguts durant el mes de gener eren insuficients per apaivagar la sequera que arrosseguem des del 1993 i que, per això, esperàvem que durant els pròxims mesos l'abundor d'aigua no s'aturés. El nostre desig no s'ha complert. Hem tingut un mes de febrer més aviat sec —tan sols 18 litres en tot el mes— i un mes de març més normal —46 litres—, però insuficients. Vegem els litres caiguts per dies segons l'observatori de Can Roca Pagès:

Febrer	
Dies	Litres
1	4
14	3
20	2
26	9
Total	18

Març	
3	5
4	6
6	4
8	6
9	3
15	7
16	10
27	5
Total	46

Total dels 3 primers mesos del 1996:
170 litres

Val a dir que mentre escrivíem aquestes notes, el 17 d'abril a la una del migdia, estava plovent força i ja eren 25 els litres recollits durant el dia. En aquells moments la Riera de Sant Pol ja travessava els ponts de l'autopista. Es comentava que per la banda del Montnegre encara havia plogut més que al poble i que per això la Riera havia arribat fins a Can Roca, ja que els 25 litres recollits fins al moment havien caigut de forma molt regular i repartida i ells sols haurien estat insuficients per impulsar la Riera a baixar alguns centenars de metres més avall. Ja havíem comentat en articles anteriors que aquesta Riera és també un bon indicador de la sequera que patim. Si bé cada dia s'explota més el seu aqüífer —consum per a les poblacions dels nuclis que travessa, camp de golf, explotacions agrícoles...—, la veritat és que des de l'any 1992 que la Riera no baixa fins al mar uns mesos seguits. Segons unes notes que tenim preses, el 1991 va baixar fins al mar des del gener fins al juny. El bon període de pluges que es va donar des del maig de

El gorg de la riera després d'haver baixat als anys 60.

1990 fins al maig de 1991 van fer possible aquesta regularitat. A mitjans de juny del 1991 encara hi havia el típic gorg que es forma a la desembocadura de la Riera quan aquesta baixa durant un llarg període seguit. Al desembre de 1991 la Riera va tornar a baixar fins al mar durant tot el mes. Durant el 1992 un hivern sec va fer que la Riera es quedés a 100 metres d'arribar al mar fins al mes de juny i juliol durant els quals un temps molt plujós va fer baixar la Riera fins al mar pràcticament fins a mitjans del mes d'agost. Diverses avingudes fortes durant aquest període plujós van provocar que la Riera presentés un caràcter insòlit en aquell temps d'estiu, la qual cosa no recordaven d'haver-ho vist mai ni els avis més grans del poble. A més, el mateix estiu la Riera va deixar un delta que s'endinsava cap al mar almenys 100 metres des del pont del tren que ningú tampoc recordava. A finals d'agost encara es conservava el delta i alguns digueren que aquest s'havia format com a conseqüència de l'arrossegament de sorres que havien quedat despreses a causa de les obres de l'autopista.

Però després del 1992, ja no hem tornat a veure la Riera baixar fins al mar durant algunes setmanes seguides. Només alguna forta pluja ocasional ha provocat alguna avinguda que ha pogut durar com a màxim dos dies. Ara haurem d'esperar com a mínim a la pròxima tardor —si no hi ha canvi molt important del temps— per comprovar si s'ha acabat la sequera i la nostra Riera recupera el seu aspecte històric de baixar durant part de l'any fins al mar. Molta gent ho agrairia.

Cine-club Murtra: programació de primavera

Guantanamera. Divendres, 19 d'abril.
Jour de fête. Divendres, 3 de maig.
Che ora é. Divendres, 17 de maig.
Manneken Pis. Divendres, 31 de maig.
Àngels i insectes. Divendres, 14 de juny.
Totes les sessions són a 2/4 d'11 de la nit.

Rectificacions

Jaume Pera ens ha fet arribar la següent nota: «Si bé les persones que havien d'integrar el Jurat-82 són les que figuren en l'escrit monogràfic "Crònica detallada dels darrers vint anys de Carnaval a Sant Pol" publicat a l'ENS núm. 13, cal dir que, en vigílies del Carnestoltes, a l'Aniceta de Pujol li va sorgir un problema familiar i fou substituïda per la Mari Barris Roca».

Jaume Martí Valls també vol fer una rectificació del seu article "La Casa dels Pescadors" del número anterior. El paler que ell esmenta amb el nom de C. Simon és en realitat G. Simon. Per altra banda l'amic Jaume Martí ens ha fet saber que la Confraria de pescadors de Sant Pol li agradaria que, aprofitant la pròxima restauració del relleu de la casa dels pescadors, es catalanitzés el nom de "Casa de Pescadores" per "Casa de Pescadors".

Notícies breus

3-2-96. Demanden l'Ajuntament de Sant Pol perquè no ha fet paralitzar l'activitat de "Tints Carbonell". Quatre veïns afectats han presentat el recurs.

4-2-96. Exposició fotogràfica a la Sala del Centre Cultural i d'Esbarjo de Pito Estol, Marc Sánchez i Josep Gol. Molt interessant.

8-2-96. Fa dos anys que no funciona l'abocador de Canet, Sant Cebrià i Sant Pol, però ara la Junta de Residus de la Generalitat l'ha tancat definitivament.

11-2-96. S'ha celebrat la 2a. sessió de cinema al Cine-Club Murtra, amb la pel·lícula *Clerks*.

11-2-96. El Centre Cultural i d'Esbarjo va celebrar l'Assemblea General de Socis.

14-2-96. Els maduixaires del Maresme (Sant Pol) no poden aprofitar-se dels aiguats d'Andalusia, ja que tenen una mala collita i no poden servir totes les comandes.

16-2-96. Se celebra la 3a. sessió de cinema al Cine-Club Murtra amb la pel·lícula *Justino*.

17-2-96. Se celebren diferents actes del Carnaval: pregó, botifarrada, xocolatada, dinar al Carrer Nou, festival de karaoke al Cafè del Centre i rua. Organitza la Penya Cakau.

17-2-96. Sant Pol prepara un homenatge al director i actor de teatre Ferran Parés.

18-2-96. Inauguració del nou local de l'oficina de correus en un local de Can Reig.

18-2-96. Primera Tornada de Tennis Taula, al Polisportiu.

19-2-96. Escola d'equitació. Caps de setmana. Camí de Golinons.

19-2-96. El pressupost de Sant Pol puja a 673 milions, 200 més que el de l'any passat.

20-2-96. La companyia "La Magnòlia" de Santa Susanna presenta l'obra de teatre "Amb la ràbia al cos", al Centre Cultural i d'Esbarjo.

21-2-96. Es convoca la plaça de Jutge de Pau i la de substitut a Sant Pol.

22-2-96. Exposició de gravats i coses de Ricard Ibernon a la llibreria El Faristol de Calella.

22-2-96. Curs de català i treballs d'enquadernació a Ca l'Arturo.

25-2-96. Se celebra la Travessa de Montserrat, organitzada pel Centre Excursionista de Sant Pol, amb unes sis hores de marxa.

29-2-96. Sopar-tertúlia amb la novel·lista Maria-Merce Roca, al restaurant Xaloc.

29-2-96. L'assistent social de Sant Pol amplia el seu horari de visita.

29-2-96. Reciclaran els olis dels bars i dels restaurants de Sant Pol.

1-3-96. Es celebra la 4a. sessió de cinema del Cine-Club Murtra, amb la pel·lícula *A través de los olivos*.

3-3-96. Resultats de les últimes eleccions a Sant Pol: CiU: 1.034 vots; PSC, 318 vots; PP, 235 vots; ERC, 122 vots; IC, 68 vots.

RICARD ESTOL

Descarrilament d'un tren al túnel de Sant Pol el 27 de març

9-3-96. Es celebra el Xou de Sant Pol amb música, ball i teatre. 3 sessions.

10-3-96. S'anuncia un campionat d'escaics al Bar Pluton.

10-3-96. En el Cafè del Centre es celebra el Campionat de Brisca.

14 i 21-3-96. Dues conferències quaresmals, a la sala d'actes de l'Esplai. Conferenciants: Joan Ferrer i Costa i Mn. Joan Carreras i Pera.

14-3-96. Exposició de fotografies "El Sant Pau de Sant Pol", d'Albert Matas. Restaurant La Casa.

13-3-96. Receptes d'hivern al Xè Concurs de Cinema Jove de Catalunya. Escola Superior d'Hostaleria i Turisme de Sant Pol.

13-3-96. Classes d'aprendre a conduir per als alumnes de l'escola Sant Pau.

13-3-96. Els pergamins de Sant Pol dels segles XI al XIV, ja transcrits, s'estan restaurant a l'Arxiu Nacional de Catalunya per a la seva conservació.

15-3-96. 5a sessió del Cine-Club Murtra amb la pel·lícula *Café irlandés*.

15-3-96. Ca l'Arturo organitza un viatge a La Molina per poder esquiar.

16-3-96. Es celebra a la sala de juntes del nostre Ajuntament un homenatge a Josep Fugassot pels seus 57 anys al servei d'aquest Ajuntament.

18-3-96. Els veïns de Sant Pol ja poden pagar alguns impostos municipals amb targeta de crèdit, després de l'acord entre Ajuntament i Banca Catalana.

21-3-96. L'Escola Sant Pau dona la ben-

vinguda a la primavera amb una plantada d'arbres.

22-3-96. 2on Campionat Infantil de Taekwondo, patrocinat per l'Ajuntament.

22-3-96. Sopar-tertúlia amb el cantant Pere Tàpies al Restaurant Xaloc.

23-3-96. Actuació de la "Carpa màgica", amb circ en català.

25-3-96. L'Ajuntament podria construir un camí al llarg de la platja, davant del poble, si el MOPTMA el finança. Pressupost: 100 milions, inclosos tres passos subterranis.

25-3-96. La policia de Sant Pol estrena cotxe, un Citroën ZX.

27-3-96. Descarrila un vagó d'un tren en el túnel de Sant Pol, sense que hi hagi cap accidentat.

30-3-96. Rafael Santos Torroella. 2a lectura del Fons Permanent. Museu de Pintura. Amics de les Arts.

30-3-96. El Cine-Club Murtra acaba el seu cicle amb el film italià *Caro Diario*.

30-3-96. Exposició d'olis de J. Torner al Centre Cultural i d'Esbarjo.

30-3-96. Exposició d'aquarel·les i olis del pintor Castellà, a la sala de l'Esplai.

8-4-96. Actuació del Cor Germanor pels carrers de la nostra vila i també va actuar en un concert a la nostra Parròquia.

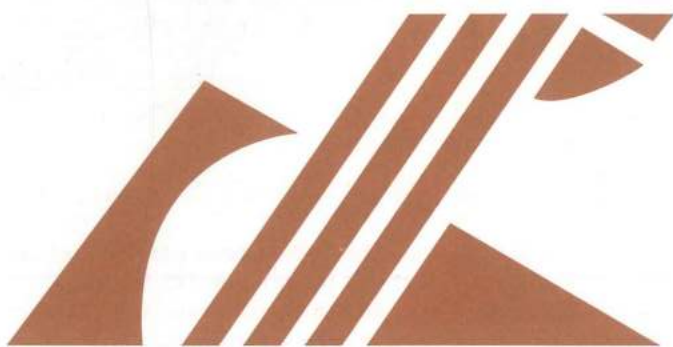
12-4-96. Primera de les quatre sessions del XXIè Festival de Jazz de Sant Pol.

Jaume Martí i Valls
"Monteis"

Avís

Avisem als nostres lectors que s'acceptaran articles per al pròxim número de l'ENS fins al 25 de juny. Els articles es poden deixar a l'Ajuntament a nom de la revista. Han d'estar escrits a màquina. Si escriu amb ordinador us agrairíem que ens deixéssiu l'article escrit en WordPerfect -o en un altre programa de Windows- en un disquet, a part d'imprès sobre paper. El disquet us serà degudament retornat. Per altra banda cal que indiqueu també el vostre número de telèfon per si tenim algun dubte sobre l'escrit. Advertim alhora que no s'accepten anònims. Igualment l'ENS ha de conèixer la identitat del qui vulgui publicar algun article amb la signatura d'un pseudònim.

RUSCALLEDA, S.A.

**EXCAVACIONS,
TRANSPORTS
I TREBALLS
AGRÍCOLES**

Av. Maresme, 9 — Tel. i Fax 763 10 12 — 08396 SANT CEBRIÀ DE VALLALTA

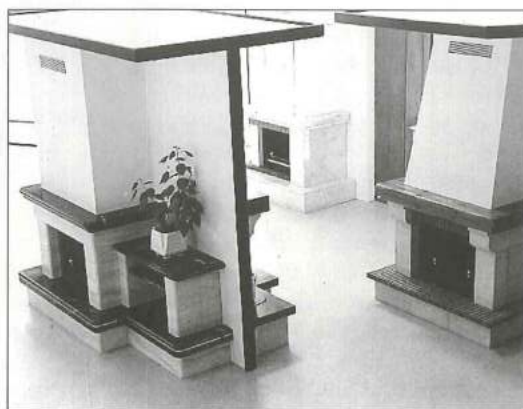
MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ I DECORACIÓ

Amargant

GRAN EXPOSICIÓ DE:

- BANYS
- BANYERES D'HIDROMASSATGE
- CUINES
- LLARS DE FOC

TOT PER A LA CONSTRUCCIÓ

DISTRIBUCIÓ DE MATERIALS:

PORCELANOSA

VENIS
CERÀMICA D'ELITE

ZIRCONIO
CERÀMICA

Ctra. de Sant Cebrià, s/n - SANT POL DE MAR - Tel. 760 01 12 - Fax 760 04 11

Santiago Rusiñol, 96 - PINEDA DE MAR - Tel. 767 14 16 - Fax 767 08 94